

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

Nem eszik a gólyát Nyírlugoson
Rigó-és bagolyfiókák, őzgidák, nyúlfiak
A fekete gólya körei
Gólya élet

1%

Helyreigazítás: Nem eszik a gólyát Nyírlugoson

Fotó: Déri János

A kép illusztráció

A minap nagy port vert fel, hogy az egyik TV csatorna közölt egy magán videót, melyben Nyírlugoson egy sérült gólya mentése közben összeveszett két társaság, és az egyik kilátásba helyezte, hogy azért nem adja át a gólyát, „mert lehet, lesz belőle egy húsleves”, hangzott el a videón. A gólya végül rendőrségi közreműködéssel a Debreceni Madármentő Állomásra került és ott gyógyul.

A hír igaz, de nem Debrecenben, hanem Hortobágyon gyógyul, és Nyírlugoson nem ették volna, hanem tényleg mentették.

Az igaz történet a következő:

Est 21.06-kor csörgött a Madárkórház Alapítvány 0-24 órában hívható diszpécser szolgálatának madármentő száma, és Nyírlugosról bejelentettek egy repülni nem

tudó, sérült gólyát, mely az árokparton állt, és a környéken lévő sok kóbor kutya miatt veszélyben érezte a bejelentő. Telefon ügyeletes munkatársunk az ilyenkor ajánlott protokoll szerint arra biztatta őket, hogy egy pokróccal leterítve fogják be, és helyezték biztonságba, amíg megérkezik a segítség. Ezt próbálták tenni, de ugyan abban az utcában egy másik társaság is figyelte a gólyára, és egy nyíradonyi állatmentő szervezettől azt az információt kapták, hogy a gólya védett állat és nem szabad hozzányúlni. Ami teljes mértékben igaz, kivéve, ha sérült, és elsősegély nyújtás híján romolhat az állapota, és éjjel elüthetik, kutyák támadhatják, tehát az állatvédelmi törvény, mely nem engedi gerinces állat szenvedését, ilyenkor felülírhatja a természetvédelmi jogszabályt, mely védett állatot csak a természetvédelmi hatóság értesítése után, és annak útmutatásai szerint enged befogni. Így este 21.30-kor, amikor a Madárkórház Alapítvány Debreceni Mentőállomásának vezetője értesült a dologról, már állt a bál. A két társaság összeveszett a gólyán és videó is készült, ahol valóban elhangzott a fenti mondat, de az elsődleges bejelentő szerint nem komolyan gondolták. A gólyát befogták és az udvarukban lévő ólba zárták, enni és inni adtak neki. A másik társaság rájuk hívta a rendőrséget, akik felhívták a diszpécserközpontunkat, ahol munkatársunk igazolta, hogy az ő javaslatára fogták be a gólyát és úton van a segítség, így nem történt rendőri intézkedés. A gólya aznap este a Debreceni Mentőállomásra került, ahol elsősegélyt kapott, másnap reggel a Hortobágyi Madárkórházban láttuk el, ahol most lábadozik. Az élete nincs veszélyben, vezetéknek repült, mely zúzódást okozott a szárnyán, és bízunk benne, hogy két hét múlva visszaengedhető a természetbe. Nyírlugoson nem hiányzik egyik fészekből sem, korából ítélve egy tavaly előtti fiatal kajtár gólya, mely fészekharc során sérült.

Mindenki jól csinált mindent, de tanulság azért van: 1. Hallgattassék meg a másik fél is, 2. Nem kell félreérthető dolgokat mondani videóra, 3. A videó felvétele és közzététele személyiségi jogokat sérthet, kivéve, ha bűncselekmény bizonyításáról van szó, de akkor ezt bizonyítani is kell tudni. 4. Ha senki nem csinál levest a gólyából, és ez van a köztudatban, akkor nem értik félre a viccet. Köszönjük a mentést!

Dr. Déri János

A Madárkórház áprilisban 9-18 óráig, május 1-től augusztus 31-ig 9-19 óráig, majd szeptember 1-től október 31-ig újból 9-18 óráig látogatható.

Aktuális információkért látogasson el a www.madarpark.hu weboldalra vagy a [facebook.com/madarkorhaz](https://www.facebook.com/madarkorhaz) közösségi felületre.

Hortobágyi turisztikai információk a visithortobagy.com oldalon találhatóak.

A címlapon: Földön fészkelő gólyák (Fotó: Konyhás Istán)

Rigó- és bagolyfiókák, őzgidák és nyúlfiak

Az április, május már a korai fészekhagyó fekete rigó és erdei fülesbagoly fiókák ideje. Ők azok, akiket nem kell megmenteni a szüleiktől, mint az árvának tűnő őzgidát és a kisnyuszit sem.

Az idei február, március időjárása nem hozta sokkal korábbra a madarak költését, így nem árasztották el mentő-állomásainkat a madárfiókák márciusban, de április közepén már igen.

Van, amit menteni kell, és van, amit nem. Erről minden évben írunk e lap oldalain, és velünk együtt más madármentők is a közösségi médiában elég sokat, és talán már eleget. Bizonyára ezért kevesebb fiókát mentenek meg az egyre kiműveltebb és egyre kevésbé laikusok feleslegesen, és követőink által egyre több madármentő szervezet létrejöttével az országban mentett fiókák száma is eloszlik. Itt most a leggyakoribb tavaszi madár- és vadállatmentési eseteket mutatjuk be.

Feketerigó fiókák

Korai fészekhagyók, amint lábra tudnak állni, elhagyják a fészket, ez a túlélési stratégiájuk a ragadozókkal szemben: ha pl. a macska megtalálja a fészket, ne az összes fióka essen áldozatul. Az általában négy fióka négyfele bújjik el a bokrok ágain, vagy azok alatt, így többségük életben marad. Ezért a rigók nem túl magasan raknak fészket, hogy a fészekből való kilábalás, kiugrás ne jelentsen baleseti veszélyt a kicsiknek. A szülők a fióka finom, halk hívó hangjára megtalálják őket, etetik, védik, tanítják, amíg meg nem tanulnak repülni és önállóan táplálkozni. Kertekben, parkokban, akár városi betondzsungelben találkozhatunk egyedül lévő, látszólag elárvult fiókákkal. A szülő fél az embertől, elrepül, de látótávolságban marad. A fióka nem. Amíg a fióka még nem tud repülni, és az embert sem ismeri, sokszor bevárja, vagy oda is megy hozzá száját tátva eleséget kérni, vagy ha nagyobb, akkor a bokrok alatt szaladgál. Hogy tényleg árva-e, mert lehet, hogy a szülőt elütötték, vagy elkapta valami, azt onnan tudjuk meg, hogy legalább 20, de inkább 50 méterre eltávolodva fél órán át szemmel tartjuk, és ha jön a szülő, észre fogjuk venni, ekkor nincs teendő. Ha nem jelentkezik, a fiókát kézzel megfogjuk, fejük fölé emeljük, erre már a hím rigó csattogó hangon fejük körül repkedve próbál elriasztani. Ilyenkor sincs teendő. Akkor sem, ha a környék tele van macskával, vagy kutyasétáltatókkal. Mindenhol ez

van, a rigó tudta, mit vállalt, amikor odafészkelte. Csak akkor kell beavatkozni, ha a fióka lehetetlen helyen van: négysávos főút közepén, forgalmas járdán, téren, emberek, gyerekek között, autók alatt, kutyafuttatón, vagy betévedt egy lakóházba. Ilyenkor fogjuk meg kézzel (nem érzik a szülők az em-

Indulnak tavaszi madármentő képzéseink is, ahol részletesen ismertetjük és megtanítjuk kezelni a gyakori és egyes fajokra, fajcsoportokra jellemző problémákat, de fel kell tudni ismerni a ritka, egyedi betegségekre gyanút keltő tüneteket, és azok elsősegélynyújtását.

ber szagot, mert nincs szaglásuk, és nem kell félni, nem kapunk el tőlük semmit, nem csípnek, nem karmolnak), tegyük őket a veszélyes helytől távolabb, de még látótávolságban bokrok ágaira.

Ha a fióka még nem teljesen tollas,

kicsi, (a felnőtt madár méretének felét-háromnegyedét nem éri el, ezt farok nélkül számoljuk), nem elég fejlett a fészekhagyásra, és ha tényleg kiesett, vagy kiszedte valami (szarka, varjú, szajkó), és megvan a fészek, tegyük vissza, és kellő távolságból figyeljük, hogy megtalálják-e a szülők. Ha a fióka tolla csapzott, hiányos, véres, nem tud lábra állni, vagy elesik, túl sovány, gubbaszt, borzolja magát, akkor menteni kell. Ha macskától vették el, akkor is. Ha nem rigó, hanem seregélyfióka, és nem tud repülni, akkor is.

A seregély odúban lakik, ha onnan kikerül, csak repülve teheti, ha mégsem tud repülni, akkor menteni kell. Hasonlít a fekete rigó fiataljához, annál szürkébb, melle nem foltos, feje profilból görögös (a homlok és a csőr egy egyenesbe esik, a rigónál megtörik) és jellegzetesen cirreg.

Ilyenkor kézzel megfogva tegyük egy méretének megfelelő, nem túl nagy dobozba. Ha nincs dobozunk, betehetjük a zsebünkbe is addig, amíg biztonságba nem kerül. Ha kihűlt, elázott, meg kell szárítani, fel kell melegíteni. Erre jó a gépkocsi szélvédője mögötti műszerfal, melegvizes palack, melegítő lámpafény, egy szűk, a testhőt megtartó fészekcsészényi, puha papírtörkövel (és nem zöld fűvel)

kibélelt csésze, dobozfedél, vagy a kezünk. Az esetleges túlmelegítést kezünkkel ellenőrizzük, de legjobb egy szobahőmérőt mellé tenni, ami ne menjen 35 °C fölé. Ha felmelegedett, etetni, itatni kell, de ez már szakmai feladat. Aki nem

gyakorlott benne, nem volt speciális fiókanevelő képzésen, ne itassa, de etesse meg friss, mosott, ollóval feldarabolt földigilisztával, mert ez a fő táplálékuk. Ha nincs, lisztukac is jó, csak meg kell ölni, vízbe mártva tenni a szájába, addig, amíg tátja. Ha az sincs, jöhet a csirkeszív, vagy mellfilé csíkokra vágva, de csak ideiglenesen. Ez gilisztából 2-3 db, kukacból 20 db egy évre, vagy ennek megfelelő csirkehús. Fél óra múlva lehet ismételni, egész nap, de csak nappal. Fontos a kalcium és foszfor kiegészítés, különben két nap alatt angolkóros lesz. Ez a vizes kukac folyamatos tojáshéjporba panírozásával oldható meg. A Calcimusc injekció itatás kevés, a gyógyszerári kalciumpor nem elég. A tojáshéjat kávédarálással poríthatjuk, ebben minden szükséges összetevő megvan. Természetes napfény kell nekik, és ha már kezdenek repülni, akkor egy egész szobányi helyiség.

Elengedés előtt, ha jól repülnek, meg kell tanítani nekik azt, amit a szülőktől kellett volna megtanulniuk:

- Hol a táplálék? – a kukacot, gilisztát homokba, falevelek közé, mulcs alá szétszórni.

- Féljenek az embertől, autótól, kutyától, macskától, varjútól, karvalytól – ezt már csak a többi rigó, vagy más csoportot képező madár tudja nekik megtanítani. Ha macska, kutya, ember, autó jön, el kell repülni, ha karvaly jön, el kell bújni, nagyobb madárral nem harcolni, üvegnek nem repülni.

Ha van zárt térben mentett madarcsoport, mindegy, hogy rigó, vagy más, egzotikus, vagy mentett hazai madár, egy szobányi helyiségben velük együtt lehet tartani 1-2 hétig úgy, hogy emberrel ne találkozzanak. Vad ösztöneik által gyorsan elvadulnak, és egymástól tanulják el, hogy figyeljenek egymásra. Nem tudunk macskát, kutyát beengedni, de azt meg tudják tanulni, hogy ha a csoport megriad és elbújik, vagy elrepül, akkor utánozzák a többit. Ha készen vannak, ajtónyitásra

menekülnek, és nem koppanak az ablakon. Erdőben engedjük el az egész csoportot, ahol kevesebb a macska és az autó.

A másik módszer, ha nincs csoport: a szobában már jól repülő rigót (és bármilyen más madarat) egy kalitkában a kertben az ablaktól látótávolságban félárnyékos helyen fellegetjük egy faágra, macskától, talajtól, másik fától 1,5-2 m távolságra, és ott etetjük, itatjuk. A vad rigók a hangjára odajönnek és etetni fogják a kalitka rácsain át. Ha ez megtörtént, ki lehet nyitni a kalitka ajtaját és kirepülhet, ha akar, viszsza jöhet, de pár nap alatt társaival tart, és ott lesz jó helyen. Akkor is, ha nem jön vissza hozzánk elköszönni.

Erdei fülesbagoly fióka

Mint a feketerigó, csak nagyobb, és éjjel aktív. Se macskától, se kutyától nem kell félni, felfújja magát, és csőrével csattog, ettől még az emberek is megijednek. Közösségi terek környékén és autóktól kell menteni. Csirkehúst és egeret eszik, tojáshéjba panírozva. Elengedés előtt élő egérrel be kell vadásztatni a fürdőkádban, ahonnan az egér nem tud meglépni.

Kiskacsa, kisliba, fácáncsibe

Mind egynapos fészekhagyó, csak akkor kell menteni, ha biztosan elvesztette a társait. Baromfinevelő tápot eszik, kacsa-liba vízen úszik, mostoha szülő elfogadja, ha hason-

ló korú fiókái vannak. Ha a kacsa a panel tetején, vagy erkélyen fészkel, a kicsiket kelés után azonnal vízre kell bocsátani a szülőt is befogva, azzal együtt.

Őzgida

NEM elárvult, csak az anyja fél az embertől, a kicsi nem. Nem is tud még elfutni, a szülő elfekteti, és ha túl sokáig kell várnia, akkor sípol a gida. A szülő akkor jön, ha az ember elment. Nem szabad megfogni, mert a szag rajta marad és akkor otthagyja aza anyja. Ha mégis megfogta valaki, aznap napnyugta előtt ugyanoda visszavihető, de friss zöld fűvel teljesen át kell dörzsölni először a kezünket zöldre, utána az egész gidát, hogy fűszaga legyen. Éjszakára ott kell hagyni, ha napkelte után nincs ott, akkor elvitte az anyja, agy előfordulhat, hogy ragadozó. Ha ott van, akkor mi vigyük haza és 37,5 °C fokos cicatejpotlóval, vagy kecsketejjel cumiztassuk két óránként éjjel is. Ha bak, ki kell heréltetni ősszel, és nem engedhető szabadon, mert közveszélyes. Ha suta, vadasparkban elvadítható.

Nyuszi

Fotók: Madárkórház Alapítvány

Hasonló eset, mint az őzgida. A mezei nyúl a szántásban elszórtan hagyja a fiait, és éjjel egyszer szoptatja meg. A magányos kisnyuszt nem kell megmenteni. Ha mégis megfognák, akkor cicatejpotlóval kell cumiztatni, nagyon ügyelve, hogy minden etetésnél friss tejpotló és új, steril cumi és a kézen steril gumikesztyű legyen, mert nagyon érzékeny az E. colira. Ha már szalad, nagy tér kell a mozgáshiánya kielégítésére. A mezei nyúl bundája hasonlít a házinyúl vadasszíneltőzötésére, de testalkata némileg eltér, nyurgább, inkább háznál tartott társaitól.

Madármentő képzéseinken mindezeket és sok más sokkal részletesebben és gyakorlati fogásokkal kibővítvé tanítunk meg. A május 7-i 17 órakor kezdődő budapesti képzés után a következőt május 10-én Orfűn, 11-én Veszprémben az Egyetemen tartjuk. Korhatár: 12-99 év. Az oktatás egész napos és ingyenes, vizsgalehetőséggel és önkéntes szerződés-kötéssel zárul. Jelentkezni e-mailben a madarkorhaz@gmail.com címen lehet.

Szabolcsi mentőállomásunk hírei

Ahogy az első tavaszi szellőt megérettük, általa a szezonunk is vég-

Fotó: Nagygyőri Anna

A beérkezett mókusfiak

érvényesen elkezdődött. Március végén egy, az érdekességként említendő közvilágítási lámpaburá-

ban odút kialakító mókuscsalád került bajba Sárospatakon. Fészük leesett a viharban. Ilyenkor a szülő hátrahagyva kölykeit, elszalad. A kölyköket egy kedves ott lakó család összeszedte, majd hívott minket. Így került hozzánk az 5 virgonc mókusgyerek, akiknek táplálását rögtön elkezdtük. Az elmúlt hónapban került hozzánk örvös galamb, akit egy kemény szellőzönyílásból sikerült kimenteni, s pár nap roborálás után vissza tudtuk engedni, az épp fészket építő párjához. Került még hozzánk egy erdei fülesbagoly is, szárnyérüléssel. Érdekes, hogy egyre több bajba került emlősállat miatt hívnak minket. Természetesen, ha egy állat bajba kerül, nem válogatunk, hogy tolla van, avagy bundája. Nem volt ez máshogy akkor sem, amikor egy környező település ipari területére tévedt be egy hód. Mire megszerveztük a kimentését, az állat kifúrta magát a kerítésen, így visszajutott természetes élőhelyére.

Mostanra napi több hívásunk érkezik, ezeknek egy része kiugráló fióka. Olyankor időt és energiát nem sajnálva beszéljük át a megta-

lálóval, hogy a madárnak is jobb a szülő mellett nevelkednie, amennyiben egészséges. Ez az úgynevezett prevenció szívügyünk, hogy a

Fotó: Szarvas Ferenc

Néhány héttel később

rendszerünk se legyen annyira leterhelt, hogy "feleslegesen", szülő-től elszakított, egészséges fiókákat neveljünk.

Nagygyőri Anna

A fekete gólya körei

A 2000-ben végzett felmérések alapján a fekete gólya (*Ciconia nigra*) magyarországi állománya az elmúlt évtizedben emelkedésnek indult. Míg 1996-ban 150-200 párra volt tehető a fészkelő fekete gólyák száma, 2000-ben 250 párról biztosan tudtunk. Ennek okai részben a folyamatos védelmi tevékenységre, részben az ország területén a kutatások kiterjesztésére, részben pedig egyéb tényezőkre vezethetők vissza. A fekete gólya Nyugat-Európában a Pireneusi-félszigeten, Franciaországban, Belgiumban, Németországban fészkel, és állománya ezeken a területeken növekszik. Újabban látványosan terjeszkedik Ausztriában, s a Kárpát-medencétől északra Szlovákia, Csehország, és Lengyelország területén is. Kelet-Európában Szentpétervár szélességi körétől délre fordul elő, az Urál, a Kaszpi- és a Fekete-tenger által határolt területen. A faj eddigi ismereteink szerint legnagyobb létszámában a Baltikumban fészkel, ahol – részben az élőhelyek tönkretétele miatt – létszámában csökkenő tendencia mutatható ki. Ázsiában Mongóliáig terjed fészkelő területe. Rendszeres vonuló, ezért a fészkelőterületeken kívül is megfigyelhető. Magyarországon a középhegységi és dombvidéki, valamint a síkvidéki folyó menti erdeinkben egyaránt fészkel. Az utóbbi években elszórta a Duna–Tisza-közi hátságon is ismertté vált fészkelése. Leginkább az erdőkben csendesen folydogáló patakokban, tocsogókban, vagy az erdők övezte tavak mentén keresi táplálékát. Követi a patakok folyását, s a mederben gázolva szedegeti össze az apró halakból, békákból, rovarokból álló táplálékát. A tavakban akár hasig a vízbe gázolva, a csőrével tapogatva vadászik apró halakra és egyéb élőlényekre. Néha a folyók mentén a zátonyokon

sétálva keresi táplálékát. Ahogy előző lapszámunkban írtuk, egy példány tavaly augusztus végén került be hozzánk legyengülve Kisújszállás mellől. Mire sikerült megfelelő állapotba és jó kondícióba hozni, addigra már október lett, ezért itt telet a Madárkórházban. A fekete gólyát március 15-én a fehér rokonaival együtt sikerült szabadon engedni, előtte kapott egy színes gyűrűt, ami alapján távolról is jól beazonosítható. Azóta a Madárkórháztól délre egy halastó, és a folyó mentén figyelték meg több alkalommal is. A megfigyelések során jól látható volt, hogy a madár teljesen egészséges, jól repül, táplálkozik. Mivel még fiatal, így a költéssel várni kell, addig még legalább egy vonulás vár rá. (Térkép: Az MME Tringa gyűrűzési adatbázisában rögzített megfigyelései.)

Konyhás István

Fotó: Molnár Mihály

Húsvétkor igazi kiránduló időben volt részünk, így sok látogató ünnepelte velünk a tavasz első nagy ünnepét. Ezen alkalomból tojáskeresés, madárbemutató, színes programok várták a vendégeket, és nem maradhatott el a közös madár elengedés sem.

Fotó: Madárkórház Alapítvány

Sajnos sok mocsári teknőst gázolnak el, így sokan kötnek ki nálunk a műtőasztalon. Ha egyéb sérülésük nincs, a páncéljuk menthető. A Leucoplast kiválóan tart, amíg összeforr alatta a páncél, ha nem éri víz, ezért műgyantázzuk. Dr. Czanik Béla helyettesítő állatorvos ennek is mestere.

Gólya élet

Csacsogó fészkeből is eltűnt az építőanyag, de a tojása megvan

Tavaly ilyenkor megírtam, hogy mi a tennivaló a fészkelni nem tudó gólyákkal. A Hortobágyi Nemzeti Park munkatársai írásom minden szavával egyetértettek és megosztották a HNP közösségi oldalán. Mások nem, de nekik legyen kék a fű. A helyzet azóta nem változott, továbbra is vannak fészkelni tudó és nem tudó gólyák.

Azok a gólyák, amik tudnak, mert már megérttek rá, és megtanulták, mert gyakorolták, azoknak megy, és vannak tojásaik is, melyeket kikeltetnek és fiókáikat felnevelik. Amiknek még nem megy, azoknak a gólyabarát csoportok kiharcolják, hogy kapjanak ők is kész fészket, ahová természetesen beletojják tojásaikat a már ivarérett, de nem tenyészárett gólyagyerekek.

A populációt azonban a fészket minden klimatikus, és ki tudja milyen szűkség helyzetben is felépíteni és megvédeni tudó, utódaikat minden körülmények között felnevelni képes érett gólyapárok genetikai anyagát öröklő, és viselkedési mintáit megtanuló utódok tartják fenn.

És ez nem minden évben azonos módon történik. Nálunk sem. A korábban fészkelni akár földön is tudó, de magáért kiállni már nem annyira akaró gólyák fész-

keik a már több, mint 20 éve a kémiylen fészkelő és eddig velük békében élő gólyák elhordták, és beépítették a sajátjukba. Idén először. Ők tudják, miért. Így járt évek óta földön fészkelő 5 tartósan sérült gólyapár a gólyakertben az ablakom alatt, és nem is lett tojásuk, de így járt Csacsogó, a 25 éve itt földön fészkelő, áramütés miatt csonkolt szárnyú egerészölyvünk, és Sába, a máshol 20, nálunk 12 éve földön fészkelő pusztai sas, akiktől nemcsak a fészkekanyagot hordják el a gólyák, hanem az ételt is a macskák, mert hagyja. Mert tudja, hogy jut is, marad is. Ha van fészkek, ha nincs, ha van étel, ha nincs, a tojások jönnek és vannak, mint minden évben. Most egy hónappal később. Ha klímaváltozás, ha nem, ha februárban volt márciusi idő, ha nem, nem úgy, ahogy évtizedek óta, nem márciusban tojták meg a tojásaikat, hanem most, április közepén.

Ez van a Nagyröpdében is. Tavaly még csak 7 egyedi tojásos gólyafészkek volt, most 8. De a gallyakat a fészkekéből valamiért itt is begyűjti az egyik domináns gólyapár, méteres magasságú fészkebe beépítve a többiekét, nem hagyva nekik semmit. De a tojások jönnek, mi pedig adjuk és kábelkötegelővel rögzítjük a gallyakat, hogy ne ezen múljon a szaporulat. De vajon miért ez a fészkekanyag biztosítási kényszer, és miért ez a konkurenciaharc, amikor évtizedek óta megvoltak egymással ugyanazok a szereplők ugyanazon feltételekkel a röpdében és a kertben is? Ezt ők tudják, érzik, és biztosan igazuk van. (Ha később kiderül az ok, tájékoztatni fogjuk olvasóinkat erről is.) Mi azért igyekszünk biztosítani a tárgyi feltételeket, legyen az fészkekanyag, vagy takarmány. Azért, mert ők már nem élhetnek szabadon, mert hiányzik a lábuk, szárnyuk, csőrük, egyik szemük, vagy ha meg is van, de nem tökéletes, életük végéig segítségre szorulnak. De a harc megvan, mint a természetben, itt is uralkodik a farkastörvény: aki kapja, marja.

És van is minden fészkekben rekord mennyiségű tojás.

Mi itt segítünk nekik, itt bent, mert rászorulnak. És segítünk kint is, ha rászorulnak.

De nem minden gólya szorul rá, hogy akkor is kapjon két méter átmérőjű fészket, ha még nem tud fészkelni. Több millió éve az egyméteres fészkek vált be folyamatosan, mert abba nem kap bele a szél és nem borítja ki őket olyan könnyen, (a kigólyák úgysem állnak fel addig, amíg nem nőttek ki a szárnytollaik, nem járkálnak a fészkekben, amíg nem tudnak repülni). Így alkotta meg őket a természet, mert így biztonságos.

Kapjanak viszont fészket, jogi és gyakorlati védelmet is azok a gólyák, melyek tudnak és akarnak is fészket építeni a leghelyetlenebb helyre is, csak valamilyen indokolt okból nem tartható meg a fészkek ott és akkor, ahová rakták, vagy ha esetleg leveri azt az áramszolgáltató, vagy elzavarják őket a gólyát nem szerető emberek.

Az egészséges, ivarérett, tojásrakásra és fiókanevelésre kész egyedek meg tudják építeni maguknak a fészket. Adjunk nekik esélyt rá!

Dr. Déri János

... hogy repülhessen

1%

23EGYSZA RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Az adózó azonosító jele

A név és címadatokat, valamint az alábbi kódkockát csak abban az esetben töltsé ki, ha hozzá kíván járulni az adatok átadásához.

Hozzájárulok, hogy nevemet és postai, illetve elektronikus levelezési címemet az általam megjelölt civil kedvezményezett körbe tartozó szervezettel közöljék. A hozzájárulás nem feltétele az érvényes rendelkezésnek.

Az adózó neve

Az adózó postai levelezési címe

külföldi cím

ország

város/község

közterület neve

közterület jellege

hsz.

ép.

lépcsőház

em.

ajtó

Az adózó elektronikus levelezési címe

Ha valamelyik kedvezményezett számára nem kíván rendelkezni, az arra vonatkozó nyilatkozatot ne töltsé ki. Kérjük, hogy a nyilatkozatokat ne válassza szét abban az esetben sem, ha valamely nyilatkozatot nem töltötte ki.

A civil kedvezményezett adószáma

18557899-1-09

A civil kedvezményezett adószámát akkor töltsé ki, ha 2024. január 1-jétől a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett regisztrációs listában szereplő valamely egyesület, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó-, vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külön nevesített intézmény, alap közül kiválasztott kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

A kedvezményezett technikai száma, neve

Ezt a nyilatkozatot akkor töltsé ki, ha valamely **technikai számmal rendelkező kedvezményezett** javára (vallási közösség, kiemelt költségvetési előirányzat) kíván rendelkezni.

Az alábbi nyilatkozatot **kizárólag abban az esetben tegye meg, ha a 2023. rendelkező évi technikai számos kedvezményezettre szóló rendelkező nyilatkozatát vissza akarja vonni és ez évben nem kíván technikai számos kedvezményezettre nyilatkozni!**

A 2023. rendelkező évi technikai számos kedvezményezettre szóló rendelkező nyilatkozatomat **visszavonom.**

Idén is lehet rendelkezni a személyi jövedelemadó 1+1%-áról (regisztrált civil-szervezetnek, + technikai számos vallási közösségnek, vagy a kiemelt költségvetési előirányzatnak) **legkésőbb 2024. május 21-ig, az szja-bevallástól függetlenül is.**

Elektronikus úton (pl. SZJA webes felületén, ÁNYK-ban bevallással együtt az EGYSZA lap kitöltésével, 23EGYSZA nyomtatvány kitöltésével) és **postai úton** (vagy személyesen, illetve meghatalmazott által, aláírt, lezárt borítékban, – mellékelve a meghatalmazást – a NAV ügyfélszolgálatain) egyaránt lehet nyilatkozni.

Adója 1%-nak felajánlásához a rendelkező nyilatkozaton fel kell tüntetni nevét, saját adóazonosító jelét és a kedvezményezett adószámát.

Az 1%-os felajánlás **csak akkor érvényes, ha önnek nincs adótartozása** (személyi jövedelemadó adónemen) és az adóját is pontosan befizeti május 21-ig!

Ha május 21-e után rendelkezik adója 1%-áról, rendelkezését nem fogják teljesíteni.

Adója 1%-val csak egy civil szervezetet támogathat! A nyilatkozatot tegye egy szabvány méretű postai borítékba! A borítékra is tüntesse fel pontosan az Ön NEVÉT, LAKCÍMÉT, ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT! A lezárt borítékot a lezárásnál írja alá, s juttassa el a NAV-nak! Kérjük, jelölje be azt a lehetőséget, hogy elérhetőségeit részünkre megküldjék!

Kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!
Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Olvasói leveleket, érdekességeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6. Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 26 000 példányban. Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484 Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió • ISSN 1788-456X Megtálalható országszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban, megyei könyvtárakban, AUCHAN és TESCO áruházakban, Alfazoo üzletekben és a budapesti METRO szerelvényeken.

